

Eğitim Yönetimi Alanında Bilgi Üretim Süreci: Eğitim Yönetimi Kongrelerinin Rolü ve Serüveni Üzerine Bir Değerlendirme*

Knowledge Production in Educational Administration: An Evaluation on the Role and Adventure of Congresses on Educational Administration in Turkey

Selahattin Turan¹, Fatih Bektaş², Mikail Yalçın³, Yasir Armağan⁴

Öz

Bu çalışma, *Ulusal Eğitim Yönetimi Kongresinde* sunulan bildirileri ve bu bildirilere dayalı olarak üretilen bilgiyi çeşitli değişkenler açısından değerlendirmeyi ve elde edilen bulgulara ilişkin çıkarımlarda bulunmayı amaçlamaktadır. Çalışma, nitel araştırma yöntem ve teknikleri kullanılarak yapılandırılan bir durum çalışmasıdır. Doküman incelemesi yoluyla elde edilen verilerin analizinde nitel veri toplama ve analiz prensiplerine dayalı olarak içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Eğitim Yönetimi Kongrelerinde sunulan bildirilere yönelik bulgular incelendiğinde, bildiri kitaplarında daha çok özet metinlerin yer aldığı ve çalışmaların yarısının tamamlanmadığı görülmüştür. Bildiri yazarları ağırlıklı olarak erkek olup, bildiriler genellikle iki yazarlıdır. Kongrelerde yer alan bildiri konuları sırasıyla örgütsel konular, yönetim süreçleri, eğitimsel reform-politikalar ve liderlikle ilgilidir. Kongre kitaplarında yer alan çalışmalar, daha çok nicel araştırma yöntem ve teknikleriyle gerçekleştirilmiştir. Bildirilerde veri toplama yöntemi olarak anket/ölçek kullanımı öne çıkmaktadır. Araştırmaların özneleri ise genel olarak öğretmenlerdir.

Anahtar sözcükler: Ulusal eğitim yönetimi kongresi, eğitim yönetimi, bilgi üretimi, kurultay, bildiri

Abstract

This study aims to assess the presentations/papers presented at the *Annual Congress of the Turkish National Educational Administration* and the knowledge produced based on these presentations/papers in terms of various variables and to make interferences on the obtained findings. The study was a case study conducted through qualitative research methods and techniques. Content analysis technique was used on the basis of qualitative data collection and analysis principles during the analysis of the data conducted through the document review. Findings of the current study revealed that abstract texts mostly took place in proceedings and that half of the studies were not completed. Authors of papers were mainly men and papers were generally written by two authors. The subjects taking place at congresses were related to organizational subjects, management processes, educational reform-policies and leadership, respectively. Studies which took place in proceedings were mostly conducted with quantitative research methods or techniques. Survey/scales were used as the basic data collection method. The subjects of the studies were generally teachers.

Keywords: National educational administration congress, educational administration, knowledge production, congress, paper

Received: 16.06.2015 / Revision received: 16.12.2015 / Second revision received: 16.02.2016 / Approved: 19.02.2016

¹Prof. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir, sturan@ogu.edu.tr, ²Yrd. Doç. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir, fbektas@ogu.edu.tr, ³Arş. Gör. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir, myalcin@ogu.edu.tr, ⁴Arş. Gör., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir, yasirarmagan@gmail.com

Atf için/Please cite as:

Turan, S., Bektaş, F., Yalçın, M. ve Armağan, Y. (2016). Eğitim yönetimi alanında bilgi üretim süreci: Eğitim yönetimi kongrelerinin rolü ve serüveni üzerine bir değerlendirme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 22(1), 81-108. doi: [10.14527/kuey.2016.004](https://doi.org/10.14527/kuey.2016.004)

Giriş

Eğitim yönetimi alanının ortaya çıkması ve akademik bir disiplin olarak gelişimi ABD ve Avrupa ülkelerinde tarihsel olarak Türkiye'den çok daha eskidir. Bilimsel yönetimin eğitime girişi işletme ilkelerinin okula uygulanmasıyla başlamıştır (Bursalioglu, 2010) ve eğitim yönetimi alanının önceleri bir meslek, daha sonra üniversitelerde bir çalışma alanı olarak ilk kez ortaya çıkması on dokuzuncu yüzyılın son çeyreğine rastlar (Oplatka, 2010). ABD'de eğitim yönetimi alanında çalışan ilk profesörler 1900'lü yılların başında alana katkı vermeye başlamışlardır (Papa, 2005). Yönetim ve eğitim alanında örgütlenmeler tarihsel olarak oldukça eskilere dayansa da eğitim yönetiminin bir bilim dalı olarak ortaya çıkması ve gelişmesi, kamu yönetimi ve genel yönetim bilimlerinden çok sonra gerçekleşmiştir. Eğitim yönetimi düşüncesi bilimsel olarak 1900'lü yılların başlarında ele alınmaya başlanmış, alandaki köklü değişimler 1950'li yıllarda Amerika Birleşik Devletlerinde yaşanmış ve eğitim yönetiminin sosyal süreç bağlamında sistematik olarak incelenmesi 1960'larda tam anlamıyla patlama noktasına ulaşmıştır (Kaya, 1999).

Cumhuriyet Türkiye'sinde eğitim yönetimiyle ilişkilendirilebilecek gelişmelerin başında eğitim örgütlerine yönetici, müfettiş ve öğretmen yetiştirmek üzere 1928 yılında Gazi Eğitim Enstitüsüne bağlı Pedagoji Bölümünün kurulması gelmektedir (Balcı, 2008). Eğitim yönetiminin ayrı bir alan olarak çalışılması ise Türkiye Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü'nün (TODAİE) 1953'te kurulması ve 1963'te Merkezî Hükümet Teşkilâtı Araştırma Projesi (MEHTAP) ile önerilmiş ve başlamıştır (Şişman ve Turan, 2004). 1964'te Ankara Üniversitesi'nde Eğitim Fakültesi kurulmuş ve bu fakültede Eğitim Yönetimi Programları açılmıştır. Bu programları Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bölümü Eğitim Yönetimi ve Teftişi Programı izlemiş ve diğer üniversitelerde kurulan bölümlerle eğitim yönetimi alanı akademik bir disiplin olma yoluna girmiştir (Örücü ve Şimşek, 2011). Bütün bu gelişmelerin yanı sıra Milli Eğitim Şuralarında eğitim yönetimi ve yöneticiliğiyle ilgili pek çok tartışma olmuş ve kararlar alınmıştır. Bu çerçevede eğitim yönetimi alanında yaşanan akademik ve idari gelişmeler incelendiğinde, 1960'lardan itibaren kuramsal gelişme açısından dört kuşak akademisyen grubu ve onların bilimsel çabaları ve çalışmaları göze çarpmaktadır. Türkiye'de eğitim yönetiminin akademik tarihsel gelişimi iki akademisyenle¹ başlayan çok da eski sayılmayacak bir geçmişe dayanmaktadır. Bu akademisyenlerle birlikte alandaki diğer çalışanlar eğitim yönetimi alanının ilk kuşağını oluşturmaktadır. İkinci kuşak akademisyenlerse birinci kuşak akademisyenlerin öğrencilerinden oluşmaktadır. Birinci kuşak akademisyenleri ikinci, üçüncü ve dördüncü kuşak akademisyenler takip etmektedir (Celep, 2009). Son dönemde Türkiye'de

¹ Prof. Dr. Mahmut Âdem ve Prof. Dr. Ziya Bursalioglu

eğitim yönetimi alanının akademik örgütlenmesinde rol oynayan gelişmeler Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1

Eğitim Yönetimi Alanının Akademik Örgütlenmesinde Rol Oynayan Gelişmeler

1. Adım	1. Eğitim Yönetimi Toplantısı, 31 Ağustos-2 Eylül 2001 Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eskişehir.
2. Adım	Türkiye’de Eğitim Yöneticilerinin Yetiştirilmesi. 21. Yüzyıl Eğitim Yöneticilerinin Yetiştirilmesi Sempozyumu (16-17 Mayıs 2002- ATAUM) Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Eğitim Araştırmaları ve Uygulama Merkezi Başkanlığı.
3. Adım	ODTÜ Eğitim Yönetimi Toplantısı, 3.12.2004, Ankara.
4. Adım	Eğitim Yöneticileri ve Eğitim Deneticileri Derneği’nin kurulması, Ankara.
5. Adım	1. Eğitim Yönetimi Profesörler Kurulu Toplantısı, 30 Kasım-1 Aralık 2007 Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, Bolu.
6. Adım	3. Eğitim Yönetimi Kongresi, 3. Eğitim Yönetimi Akademisyenler Kurulu Toplantısı, 25-26 Nisan 2008 Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, Eskişehir.
7. Adım	Eğitim Yönetimi Akademisyenler Kurulu Toplantısı, 20 Şubat 2009 Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, Ankara.
8. Adım	4. Eğitim Yönetimi Kongresi, 14-16 Mayıs 2009, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, Denizli.
9. Adım	Eğitim Yönetimi Akademisyenler Kurulu Toplantısı, 29 Haziran 2009 Kocaeli Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, Kocaeli.

Kaynak: Celep, 2009.

Eğitim yönetimi alanında 1950’li yıllarda gerçekleştirilen toplantı ve seminerlerin en önemli ürünü olan ve eğitim yönetiminde sistematik kuramların gerekliliğini vurgulayan Andrew Halpin tarafından derlenen *Eğitim Yönetiminde Kuram* [Administrative Theory in Education] adlı kitap eğitim yönetimi alanında köklü bir değişim başlatmış ve konuyla ilgili diğer yayınlar bu çalışmayı izlemiştir (Kaya, 1999). Eğitim yönetiminde 1950’li yıllarda ortaya çıkan *teori hareketi* alanın bilimselleşmesinde önemli bir yere sahiptir. Bu hareket pozitivist paradigmanın eğitim yönetimi alanına yansımalarıdır. Modern çağda sosyal bilimler daha çok insan davranışlarıyla ilgili güvenilir, geçerli ve öngörülebilir bilgiye ulaşmayı hedefleyen pozitivist bir anlayışa dayalıdır. Bu anlayış bazı davranış kurallarının ana hatlarıyla çizilebileceğini, zamanla öngörülebilir davranış yasaları ortaya çıkacağını ileri sürmektedir (Littrell ve Foster, 1995). Teori hareketiyle birlikte eğitim yönetimi çalışmaları, sosyal bilimlerden alınan kavramlar ve teorilerle gelişmeye başlamış ve çeşitlenerek devam etmiştir (Willower ve Forsyth, 1999). 1970’lerde Thomas B. Greenfield eğitim yönetimi alanının çok fazla pozitivist araştırma metodolojisine ve nicel işlemlere odaklandığını öne sürerek bu yaklaşıma karşı çıkmıştır. Greenfield

devrimi olarak adlandırılan bu duruş çeşitli metodolojilerin kullanımına yol açmıştır (Oplatka, 2007). Greenfield'e (1994) göre pozitivist bilim anlayışının egemenliği altında olan eğitim yönetimi alanı ile ilgili araştırmalarda değerler, duygular ve öznellik göz ardı edilmiştir. Örgüt eylemde bulunan ve düşünen insandan daha fazla önemsenmektedir. Araştırmalarda tercih edilen nicel araştırma teknikleri insani değerleri anlamaktan yoksun olması nedeniyle eleştirilmiştir (Akt. Şişman ve Turan, 2004). Günümüzde eğitim yönetimi alanında farklı adlar altında birçok teorik bakış açısı bulunmaktadır. Pozitivizmin yanı sıra sübjektivizm, hümanizm, eleştirel teori, kültürel teori ve postmodernizm adı altında farklı teori ve kavramlaştırmalar alanda tartışma konusu edilmektedir (Turan, 2004).

Sosyal bilimlerdeki diğer alanlarda olduğu gibi, eğitim yönetiminde de bir *bilgi temeli* olduğu tartışmalı bir konudur (Littrell ve Foster, 1995). Murphy (1995), eğitim yönetiminde bilgi temelini tarihi serüvenini ve alanın epistemolojik temellerini okul yöneticiliğinin tarihsel kökenleri ve yeni gelişmeler ışığında üç dönemde ele almıştır: (a) Reçete Dönemi (1900-1946), (b) Davranış Bilimleri Dönemi (1947-1985), (c) Diyalektik Dönem (1986-). Eğitim yönetimi alanında alanın bilgi temellerine ilişkin iki karşıt görüş bulunmaktadır (Oplatka, 2007). Bir tarafta her tür akademik bilginin eğitim yönetimi gibi bir alanda temellendirilebileceği düşüncesine karşı çıkanlar bulunmaktadır. Onlar için bilgi temelleri fikri bir mittir. Greenfield'in geliştirdiği fenomenolojik/kültürel görüşler, hem özel olarak eğitim yönetimi bilimini hem de genel olarak insan davranışları bilimini yaratmanın imkânsız olduğunu ileri sürmektedir. Çünkü insan davranışları gerçekleşen olayların sebebi değil, bağlamla birlikte şekillenen bir özelliğe sahiptir (Donmoyer, 1999). Diğer yanda ise eğitim yönetiminin bilgi temelini oluşturan bilginin okul yöneticileri için işe yarayan ve yararlı olabilecek şeylerin nasıl işe yarar hale getirileceği konusunda bir çeşit uygulama bilgisi olduğunu düşünenler vardır (Oplatka, 2007). Eğitim yönetimi ve benzeri alanlarda açılan programlar; yöneticilere rehberlik eden önemli yönetsel teoriler, hatırı sayılır ölçüde ve ehemmiyetli araştırmalar sunmaktadır. Bu bilgi temeli örgütsel davranış, motivasyon, performans, iş doyum ve liderlik gibi benzeri konuların içyüzünün anlaşılmasını sağlamaktadır (Littrell ve Foster, 1995).

Eğitim yönetimi alanının bilgi temelini inşa edilmesinde alanda gerçekleşen bilimsel süreç ve faaliyetler oldukça önemli bir role sahiptir. Türkiye'de son on beş yıl içerisinde eğitim yönetimi alanında gerçekleşen ve alanın tarihsel dönüşümüne, ontolojik, epistemolojik ve metodolojik yönelimlerinin oluşmasına ve alanın bilgi temellerinin yapılandırılmasına önemli katkıları olan süreçler şu şekilde sıralanabilir: Eğitim Yöneticileri ve Eğitim Denetçileri Derneği (EYED-der), Ulusal Eğitim Yönetimi Kongresi (EYK), Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi (KUEY), Eğitim Yöneticileri ve Uzmanları Derneği (EYUDER), Eğitim Yönetimi Forumu

(EYFOR), Eğitim Denetimi Kongresi (EDK) ve Eğitim Yönetimi Profesörler Kurulu (EYAK). Bütün bu gelişmelerle birlikte gerek dünyada gerekse Türkiye’de eğitim yönetimi alanında üretilen bilimsel bilginin niteliği hep tartışıla gelmiştir. Bu durum alanda üretilen bilimsel bilgi, bu bilginin üretim araç ve platformları ile söz konusu alanı oluşturan akademisyenlerin niteliğinin tartışılmaya açılmasını zorunlu kılmaktadır. Akademik kongre ve konferanslar alanın var olduğunun bir işareti olmalarının yanı sıra, alan üyelerinin özel ilgilerinin sunulduğu, tartışıldığı ve yeniden tanımlandığı bir sahanın varlığına işaret eder (Oplatka, 2007, 2008, 2012). Akademik kongreler; müzakere edilen güncel ve teorik konular ve tartışılan bildirilerle alanın entelektüel niteliğinin gelişimi, oluşumu, derinliği, sınırlarının belirlenmesi/tartışmaya açılması, bilgi temellerinin yeniden inşa ve tanımlanması ile ilgili platform fırsatı sunarlar. Türkiye’de eğitim yönetimi alanında bu platformu sunan ve alanın akademik örgütlenmesinde rol oynayan en eski ve köklü bilimsel etkinlik *Ulusal Eğitim Yönetimi Kongreleri*’dir. Bu bilimsel etkinliğin ortaya çıkma sürecini Mehmet Şişman (kişisel görüşme, 9 Mayıs, 2015) şu şekilde anlatmaktadır:

Eğitim yönetimi kongrelerinin ilkini, eğitim yönetimi toplantısı adı altında 2001 yılında Eskişehir Osmangazi Üniversitesi’nde benim öncülüğümde yaptık. O zaman eğitim fakültemiz yeni faaliyete geçmişti. Biz bir avuç akademisyendik o zaman. İşte, Selahattin Turan vardı, Bahattin Acat vardı, Ayhan Aydın, 3-5 kişiydik yani 2001 yılında. Nerden aklımıza düştü? Bir eğitim yönetimi toplantısı yapsak dedim. Hani eğitim bilimleri toplantılarına gidiyoruz da, şu eğitim yönetimi alanında çalışan akademisyenleri bir araya getirelim istedik. O ilk toplantıyı paneller şeklinde düzenledik. Yani, toplantının konularını eğitim yönetiminin kuramsal temelleri, Batıdan Amerika’dan Türkiye’de eğitim yönetimi alanının nasıl görüldüğü, Türkiye’de bu alanın tarihsel gelişimi, eğitim yönetiminin sorunları olarak belirledik. Okul müdürlerine de davetiye çıkardım tek tek, yani salonda o Necla Özdemir salonunda en az 100-150 okul müdürü oldu o birinci toplantıda. Hepsine de katılm belgesi imzaladım ben onların. Toplantı öyle oldu, sonra başka yerlerde yapıldı. Neden ihtiyaç duydum, yani bu zihin karmaşasına, yani alandaki zihni karışıklığa bir nebze olsun işte katkıda bulunabilir miyiz diye düşündük.

Eğitim Yönetimi Kongrelerinin ilki olarak adlandırılabilir etkinlik 2001 yılında Eskişehir Osmangazi Üniversitesi’nde Mehmet Şişman’ın öncülüğünde *Eğitim Yönetimi Toplantısı* adı altında gerçekleştirilmiştir. Eğitim yönetimi alanında çalışan akademisyenleri ve okul müdürlerini bir araya getirmeyi ve alandaki zihni karışıklığa katkıda bulunmayı amaçlayan bu ilk toplantı paneller şeklinde düzenlenmiş ve panellerde; eğitim yönetiminin kuramsal temelleri, eğitim yönetiminin sorunları, Türkiye’de bu alanın tarihsel gelişimi ve Batıdan, Amerika’dan Türkiye’de eğitim yönetimi alanının nasıl görüldüğü gibi konular tartışılmıştır (M. Şişman, kişisel görüşme, 9 Mayıs, 2015).

Bilimsel kongre ve konferanslar, bir disiplinde çalışan insanlar arasında sosyalleşme ve nihayetinde epistemik bir cemaat oluşturmada önemli bir işleve sahiptir. Bu tür akademik etkinlikler; bir alanda bilgi üretim aracı olmalarının yanı sıra, aynı zamanda, eklektik olsa bile, bir epistemik cemaatin üyelerinin bir şeye aitlik duygusu yaşadıkları sosyal etkinliklerden birisi olarak telakki

edilebilir (Gunter, 2002). 2015 yılında onuncusu düzenlenen *Eğitim Yönetimi Kongresi* Türkiye’de eğitim yönetimi alanının en köklü akademik etkinliğidir. Bu çalışma, Ulusal Eğitim Yönetimi Kongrelerinde sunulan bildirimleri ve üretilen bilgiyi çeşitli değişkenler açısından değerlendirmeyi ve elde edilen bulgulara ilişkin çıkarımlarda bulunmayı amaçlamaktadır.

Yöntem

Araştırmanın Deseni

Bu çalışmanın desenlenmesinde *nitel* araştırma yöntem ve teknikleri kullanılmıştır. Nitel araştırma varsayımlarla, bir dünya görüşüyle, teorik bir paradigmanın olası kullanımıyla başlayan (Creswell, 2007) ve toplumsal ya da insani bir problemi anlamak ve açıklamak için kendine has metodolojik gelenekler kullanan bir soruşturma sürecidir (Creswell, 1998). Nitel araştırma da kendi içerisinden pek çok kavramsal modele ayrılmaktadır. Bu çalışmada, çalışmanın amacı doğrultusunda nitel araştırma modellerinden *durum çalışması* modeli kullanılmıştır. Yin (2003) durum çalışmasını, gerçek yaşam bağlamında güncel bir olguyu, özellikle de olgu ile bağlam arasındaki sınırların net olmadığı durumlarda, inceleyen bir araştırma olarak tanımlamaktadır. Stake’e (1995) göre ise durum çalışması, karmaşık ve özel bir durumun kendi bağlamı içerisinde incelenerek anlaşılmaya çalışılmasıdır. Bu çalışmada Stake’in (1995) durum çalışması ile ilgili görüşleri temel alınarak var olan bir duruma odaklanılmış ve bu durum kendi bağlamında, kendi zaman ve mekânı içerisinde birden çok veri kaynağı kullanılarak derinlemesine incelenerek bütüncül bir yorumlama denemesi yapılmaya çalışılmıştır.

Verilerin Toplanması

Bu çalışmanın verileri, Ulusal Eğitim Yönetimi Kongrelerinde sunulan bildirimlerin tam ve özet metinlerini içeren bildiri kitaplarından *doküman analizi* yöntemiyle elde edilmiştir. Doküman analizi, gerek basılı gerekse elektronik materyalleri incelemek ve değerlendirmek için geliştirilmiş sistematik bir veri toplama tekniğidir. Doküman analizine konu olan materyaller araştırmacının müdahalesi olmaksızın hazırlanmış metin ve görüntüleri içerir. Dokümanlar pek çok farklı biçimde olabilirler ve sistematik bir değerlendirme için kullanılabilirler. Doküman analizi kapsamında incelenecek materyallere örnek olarak; reklamlar, toplantı tutanakları, kılavuzlar, kitaplar ve broşürler, günlükler, dergiler, etkinlik programları, gazeteler, harita ve grafikler, basın bültenleri, radyo ve televizyon program senaryoları, örgütsel ve kurumsal raporlar, anket verileri ve çeşitli kamu kayıtları verilebilir (Bowen, 2009). Doküman analizinin bir çalışmada veri toplama yöntemi olarak seçilmesinde araştırmacının ontolojik ve epistemolojik pozisyonu önemli olduğu gibi, araştırılan konuyla ilgili dokümanlardan başka veri kaynaklarının olmaması da etkilidir. Çalışmanın veri kaynağı olan kongre kitaplarından bazıları basılı olarak, bazıları ise elektronik ortamda elde edilmiştir. 1, 2 ve 6. kongrede yer

alan bildirilere ilişkin herhangi bir dokümana ulaşamamıştır. 4 ve 5. kongrelerin kitapları tam metin, 3, 7, 8 ve 9. kongrenin kitapları özet metin olarak basılmıştır.

Verilerin Analizi

Bu çalışmada nitel veri toplama ve analiz prensiplerine dayalı olan ‘nitel içerik analizi’ kullanılmıştır. Bu analiz, her bir belgeyi sabit değişkenler açısından inceleyerek örüntü ve temaların ortaya çıkması açısından yararlıdır. İçerik çözümlemesinin ana düşüncesi dilsel materyal ve metinleri sistematik olarak analiz etmektir (Mayring, 2011).

Verilerin analizinde içerik analizine uygun olarak kod ve kategoriler oluşturulmuştur. Kodlamalar *kongreler* ve *bildiriler* olmak üzere iki ana konu merkezinde gerçekleştirilmiştir. Kongrelerle ilgili kodlanan değişkenler bu kongrelerin temel özelliklerini göstermektedir. Bunlar kongreyi düzenleyen üniversite ve yeri, kongre tarihleri, bildiri sayısı ve en fazla çalışma ile katılan kişinin bildiri sayısı değişkenleridir. *Bildiri* konusunda kodlanan değişkenler yazarların cinsiyeti, yazar sayısı, bildiri kitapçığındaki çalışmaların şekli (tam metin – özet metin), tamamlanma durumu, bildiri konusu, bildiri tipi, veri toplama tekniği ve araştırma katılımcıdır.

Nitel içerik analizine uygun olarak araştırmada kodlanan değişkenlerden *bildiri konusu* eğitim yönetimi alanındaki ortak kategori/temalara dayalıdır. Bu kategori/temalar ilk olarak Swafford (1990) ve Oplatka'nın (2007, 2008 ve 2012) çalışmaları göz önünde bulundurularak ve bağlam değerlendirmesi yapılarak oluşturulmuştur. Kodlanan bildiriler önce bu kategorilere yerleştirilmeye çalışılmış, uygun kategori olmadığında yeni kategoriler oluşturulma yoluna gidilmiştir. Ayrıca *bildiri tipi* değişkeninin kodlamasında da benzer bir yol takip edilmiştir. Bütün kodlamalar bittikten sonra araştırmadaki her değişken için kategori içerisinde ve kategoriler arasında değerlendirme yapılarak tutarsızlık oluşturabilecek kodlamalar gözden geçirilmiştir.

Sınırlılıklar

Bu çalışmadaki değişkenler bildiri kitapları incelenerek kodlanmıştır. Kitaplarda yer alan özetlerle kongrede sunulan bildiriler arasında farklılıklar olabileceği göz önünde tutulmalıdır. Bu nedenle kodlamalar bildiri kitaplarında yer alan metinlerle sınırlıdır. Dolayısıyla kongrelerde sunulan bildiriler ile kitaplarda yer alan bildiriler arasında farklılıklar olması bu çalışmanın sınırlılıkları arasında gösterilebilir.

Bildiri konusu ve bildiri tipi değişkeni için oluşturulan kategoriler araştırmacıların potansiyel etkilerine açıktır. Bu değişkenler için oluşturulan kategoriler birbirlerini tamamen dışlayıcı değildir. Bu sınırlılığı düzeltmek amacıyla, araştırmacılar oluşturdukları kategorileri tanımlamış ve kategorilere ilişkin örnek çalışmalara yer vermiştir.

Bildiri kitapçıkları bu çalışmanın veri kaynağını oluşturmaktadır. Bununla birlikte 1, 2 ve 6. kongrelerin bildiri kitapçıklarına ulaşamamıştır. Fakat 6. kongreye ilişkin kabul edilen bildiri listesinden yararlanılmıştır.

Bulgular

Bu bölümde yer alan bulgular; Eğitim Yönetimi Kongrelerinin betimsel özellikleri (kongreyi düzenleyen üniversite ve yeri, kongre tarihleri, bildiri sayısı ve en fazla çalışma ile katılan kişinin bildiri sayısı) ve bu kongrelerde yer alan bildirilerin temel özellikleri (cinsiyet, yazar sayısı, ele alınan konular, makale tipleri, veri toplama tekniği, araştırma öznesi, tam/özet metin yayını ve tamamlanma durumu) olmak üzere iki ana konu ekseninde sunulmuştur.

Kongrelere Yönelik Bulgular

Kongrelerin temel özelliklerini belirlemeyi amaçlayan bu değişkenler betimsel nitelik taşımaktadır. Bunlar *kongreyi düzenleyen üniversite ve yeri, kongre tarihleri, bildiri sayısı ve en fazla çalışma ile katılan kişinin bildiri sayısı* değişkenleridir.

Düzenleyen Üniversite ve Yeri

Tablo 2’de Eğitim Yönetimi Kongrelerini düzenleyen altı farklı üniversite görülmektedir. Bu üniversiteler Eskişehir Osmangazi Üniversitesi ($f=3$), Gazi Üniversitesi ($f = 2$), Pamukkale Üniversitesi ($f = 1$), İnönü Üniversitesi ($f = 1$), Marmara Üniversitesi ($f = 1$) ve Siirt Üniversitesi’dir ($f = 1$). Tablo 2’ye göre Gazi Üniversitesi’nin düzenlediği iki kongre mekân olarak üniversite dışında gerçekleştirilmişken, diğer bütün kongreler üniversitelerde gerçekleşmiştir.

Tablo 2

Kongreleri Düzenleyen Üniversite ve Yeri

Kongre	İl	Düzenleyen üniversite	Yer
1	Eskişehir	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	Üniversite
2	Eskişehir	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	Üniversite
3	Eskişehir	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	Üniversite
4	Denizli	Pamukkale Üniversitesi	Üniversite
5	Antalya	Gazi Üniversitesi	Üniversite dışı
6	Gazimağusa	Gazi Üniversitesi	Üniversite dışı
7	Malatya	İnönü Üniversitesi	Üniversite
8	İstanbul	Marmara Üniversitesi	Üniversite
9	Siirt	Siirt Üniversitesi	Üniversite

Tablo 2’de yer alan verilere bakıldığında, Kongrenin zamanla farklı üniversite ve şehirlere yayıldığı görülmektedir. Kongrenin ülkenin doğusundan batısına farklı noktadaki üniversiteler tarafından sahiplenildiği ve düzenlendiği anlaşılmaktadır. Bu durum kongrenin alanda bilinen ve kabul edilen bir bilimsel faaliyet olduğunu, alandaki etkisinin de artmakta ve yaygınlaşmakta olduğunu göstermektedir.

Kongre Tarihleri

Aşağıda Tablo 3'te kongrelerin düzenlendiği tarihler yer almaktadır. Buna göre, Eğitim Yönetimi Kongreleri 2008 yılından bu yana her yıl düzenli bir şekilde yapılmaktadır.

Tablo 3
Kongrelerin Düzenlenme Tarihleri

Kongre	Tarih
1	V.Y.*
2	V.Y.*
3	25-26 Nisan 2008
4	14-15 Mayıs 2009
5	01-02 Mayıs 2010
6	16-17 Nisan 2011
7	24-26 Mayıs 2012
8	7-9 Kasım 2013
9	8-10 Mayıs 2014

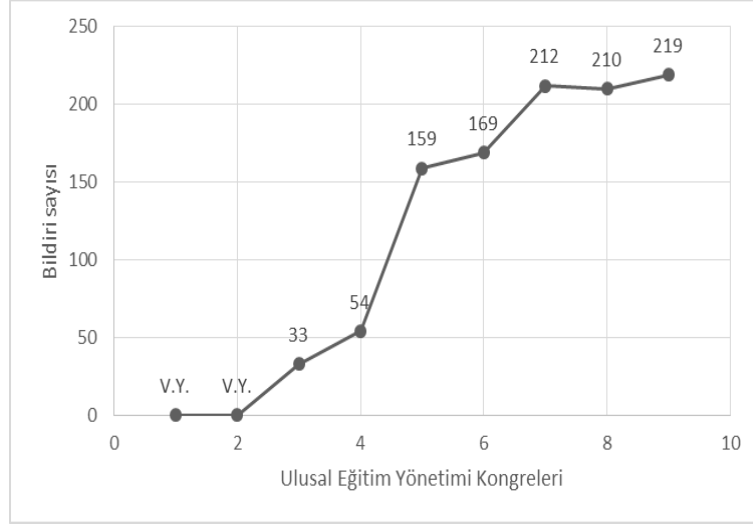
*V.Y.: Veri yok.

Tablo 3'teki verilere göre bir kongre dışında (7. Ulusal Eğitim Yönetimi Kongresi, İstanbul) diğer bütün kongrelerin nisan ve mayıs aylarında düzenlendiği görülmektedir. Buna göre kongrenin bahar aylarında düzenlenmesi üzerine bir uzlaşma olduğu söylenebilir. Bu sonuç Türkiye'de düzenlenen kongre tarihlerinin genellikle bu dönemde artış göstermesi veya düzenleyen derneğin genel kurul tarihinin bu aylara denk gelmesi ile açıklanabilir.

Kongrelerdeki Bildiri Sayısı

Şekil 1'de kongrelerde yer alan bildiri sayısına ilişkin veriler görülmektedir. 1 ve 2. kongrelere ilişkin verilere ulaşılamadığından, bu kongrelerdeki bildiri sayılarına yer verilmemiştir. 3. kongrede 33, 4. kongrede 54, 5. kongrede 159, 6. kongrede 169, 7. kongrede 212, 8. kongrede 210 ve 9. kongrede ise 219 bildiri bulunmaktadır.

Kongrelerde yer alan bildiri sayılarının artmakta olduğu açık bir şekilde gözlenmektedir. Verilere göre 3. kongrede 33 bildiri yer alırken 9. kongrede 219 bildiri bulunmaktadır. Kongrelerde sunulan bildiri sayısı kısa bir sürede yaklaşık yedi katına çıkmıştır. Elde edilen bu veriler, Eğitim Yönetimi Kongresinin alanda kendisini kabul ettirdiğinin, alanda çalışan araştırmacılar tarafından bilinen bir bilimsel faaliyet olduğunun ve alandaki araştırmacılar arasında yaygınlaşan bir etkiye sahip olduğunun göstergesi olarak görülebilir.

Şekil 1. Kongrelerdeki bildirisı sayısı

En Fazla Bildirisi Olan Araştırmacının Bildiri Sayısı

Tablo 4'te bir kongrede en çok bildirisı olan araştırmacının bildiri sayısına ilişkin veriler yer almaktadır. Tabloda en dikkat çeken bulgu 9. Ulusal Eğitim Yönetimi Kongresinde araştırmacıların beşten fazla bildirilerinin olmasıdır.

Tablo 4

Kongrelerde En Fazla Bildirisi Olan Araştırmacının Bildiri Sayısı

Kongre	En fazla bildirisı olan kişi sayısı	Bildiri sayısı	Kongre toplam bildiri sayısı
3	3	2	33
4	11	2	54
5	1	6	159
6	V.Y.*	-	169
7	1	5	212
8	2	8	210
9	1	9	219

* V.Y. : Veri yok.

Kongre bildiri sayılarının nispeten az olduğu 3. ve 4. kongrelerde en fazla bildirisı olan araştırmacının bildiri sayısı iki iken, daha sonra bu sayı dokuza kadar çıkmaktadır. Tablo 4'teki verilere göre bu artış, doğrusal bir değişim izlemektedir ve bilimsel bir etkinliğin saygınlığı ve denetim açısından belli bir akademik ön değerlendirme ve yapılandırmanın henüz oluşmadığının bir göstergesi olarak yorumlanabilir.

Bildirilere Yönelik Bulgular

Bu kısımda kongrelerde yer alan bildirilerin temel özelliklerini yansıtan değişkenlere ilişkin bulgular yer almaktadır.

Cinsiyet

Tablo 5'te bildiri yazarların cinsiyetine ilişkin veriler bulunmaktadır. Buna göre yazarların %34'ü kadın, %66'sı ise erkektir.

Tablo 5
Bildiri Yazarlarının Cinsiyeti

Cinsiyet	Kongreler							Toplam
	3	4	5	6	7	8	9	
Erkek	35	63	340	208	320	296	381	1643
Kadın	17	37	196	140	152	177	115	834
Toplam	52	100	536	348	472	473	496	2477
% (K)	32	37	36	40	32	37	23	34

(K: Kadın)

Ulusal Eğitim Yönetimi Kongrelerine katılan araştırmacılar cinsiyetlerine göre değerlendirildiğinde, araştırmacıların çoğunun (yaklaşık 2/3'ü) erkek olduğu görülmektedir. Kongrelere katılan kadın araştırmacı sayısında yıllara göre doğrusal bir artış gözlenmemekle birlikte, düzenlenen kongrelere göre değişkenlik arz etmektedir. Bu değişkenliğin nedenine ilişkin veriler bulunmamaktadır. En fazla kadın katılım oranına Gazimağusa'da düzenlenen 6. kongrede ulaşılırken, en az katılım ise Siirt'te düzenlenen 9. kongrede gerçekleşmiştir.

Yazar Sayısı

Tablo 6'da bildiriye yer alan araştırmacıların sayısına ilişkin bilgiler bulunmaktadır. Üçüncü kongreden dokuzuncu kongreye kadar olan veriler birlikte değerlendirildiğinde, bütün bildirilerin içerisinde tek yazarlı bildirilerin oranı yaklaşık %27, iki yazarlı bildirileri oranı yaklaşık %44, üç yazarlı bildirilerin oranı yaklaşık %21, dört yazarlı bildirilerin oranı yaklaşık %6 ve beş ve daha fazla yazarlı bildirilerin oranı ise yaklaşık %2'dir.

Tablo 6
Bildiri Yazar Sayısı

Yazar sayısı	Kongreler							Toplam	%
	3	4	5	6	7	8	9		
Tek yazarlı	22	21	53	52	40	49	46	282	26.8
İki yazarlı	8	21	67	69	107	95	98	464	43.95
Üç yazarlı	1	11	25	38	47	46	49	217	20.6
Dört yazarlı	1	1	6	7	14	16	21	66	6.25
Beş ve daha fazla	1	-	8	3	4	4	5	25	2.4
Toplam	33	54	159	169	212	210	219	1056	100

Tablo 6'ya göre ilk düzenlenen kongrelerde tek yazarlı bildiriler ağırlıkta iken, daha sonraki kongrelerde bu durum iki yazarlı bildirilerin sayısının artması ile değişmiştir. Kongrelerde sunulan bildirilen tamamı üzerinde yazar sayısına göre bir değerlendirme yapıldığında, bildirilerin belirgin bir biçimde çoğunluğunun (yaklaşık %44) iki yazarlı bildiriler olduğu gözlenmektedir. Bu durumu tek yazarlı (yaklaşık %27) ve üç yazarlı (yaklaşık %21) bildiriler takip etmektedir. Ortaya çıkan bu sonucun diğer gelişmiş ülkelerdeki kongrelerde sunulan bildiri yazar sayılarıyla örtüştüğü söylenebilir.

Tam/Özet Metin Yayını ve Bildirilerin Tamamlanma Durumu

Tablo 7'de kongrelerde sunulan bildirilerin yer aldığı kitapların tam/özet metin içerme durumuna ve bu çalışmaların kitaplarda yer aldığı haliyle tamamlanma durumuna ilişkin bilgiler gösterilmektedir.

Tablo 7
Bildirilerin Tam/Özet Metin Yayını ve Tamamlanma Durumu

	Kongreler									%
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Tam/Özet	V.Y.*	V.Y.*	Özet	Tam	Tam	V.Y.	Özet	Özet	Özet	
Tamamlanma Durumu										
Evet	-	-	22	54	41	-	80	81	99	49.02
Hayır	-	-	11	0	0	-	132	129	120	50.98
Toplam	-	-	33	54	41	-	212	210	219	100

* V.Y. : Veri yok.

Araştırmaya konu olan eğitim yönetimi kongrelerinde yayınlanan kitapların genel olarak özet metin halinde basıldıkları görülmektedir. Sadece iki kongrede bildiriler tam metin olarak basılmıştır. Bildiri kitaplarında yer alan bildirilerin durumu da önemli bir diğer değişkendir. Bugüne kadar kongre bildiri kitaplarında yer alan çalışmaların yaklaşık yarısı (yaklaşık %51) tamamlanmamıştır. Ayrıca 4 ve 5. kongrelerin tam metin olarak yayımlanması nedeniyle bu kongrelerin tamamlanmış çalışmaların oranını yükseltmekte olduğuna dikkat edilmelidir.

Bildiri Konusu

Bildirilerin konusuyla ilgili oluşturulan kategoriler ve bu kategorilere ilişkin açıklamalar ve örnekler Tablo 8'de gösterilmiştir. Makale konusuna ilişkin oluşturulan kategorilerin birbirlerini tamamen dışlayıcı olmadığına, hatta belli ölçülerde birbirleriyle örtüştüğü görülmektedir.

Tablo 8
Bildiri Konusuna İlişkin Kategoriler ve Açıklamaları

Kategori	Açıklama
Cinsiyet	Konusu kadınlar olan (kadın yöneticiler, kadın öğretmenler vb.) çalışmalar
Eğitim yönetiminin bilgi temelleri	Eğitim yönetimi alanına dönük epistemolojik ve ontolojik tartışmalar içeren çalışmalar (Örn. Max Weber'in Yönetici Tiplerinin Türk Toplum Yapılanması Açısından Yeniden Yorumlanması)
Eğitimsel reform ve politikalar	Eğitim alanında gerçekleştirilen her türlü politika ve reformlarla ilgili çalışmalar (Örn. Kim Ne Söyledi? Serbest Kıyafet Uygulaması)
Kademeler arası geçiş	Öğretim kademeleri arasındaki geçişlere ilişkin araştırmalar (Örn. Ortaöğretime Erişimi Etkileyen Faktörler -Tokat İli Örneği)
Karşılaştırmalı eğitim	Ülkelerin eğitim sistemlerini konu edinen çalışmalar (Örn. İran ve Türkiye Eğitim Sistemlerine Genel Bir Bakış: Karşılaştırmalı Bir Yaklaşım)
Liderlik	Liderlik çalışmalarını konu edinen çalışmalar (Örn. Okul Müdürü Davranışlarının Öğretim Liderliği Açısından Değerlendirilmesi)
Mesleki gelişim	Öğretmen ve okul yöneticilerinin mesleki gelişimlerine ilişkin çalışmalar (Örn. Öğretmenlerin Mesleki Gelişimleri Konusunda Okul Müdürlerinin Destekleyici Rol ve Davranışlarının İncelenmesi)
Okul-çevre ilişkileri	Okul-çevre ilişkilerini konu edinen çalışmalar (Örn. Okul Yöneticilerinin Okul-Çevre(Paydaş) İlişkilerini Yönetmeye İlişkin Görüşleri)
Ölçek geliştirme-uyarlama	Ölçek geliştirme ve uyarlama çalışmaları (Örn. Kolektif Öğretmen Yeterliği İnancı Ölçeğini Türkçe 'ye Uyarlama Çalışması)
Örgütsel konular	Örgütsel yaşamla, örgütsel ortamlarla ilişkili araştırmalar (kültür, yapı, bağlılık, iklim, örgütsel adalet, değişim, örgütsel öğrenme gibi.)
Yönetici yeterlikleri ve nitelikleri	Eğitim yöneticilerinin yeterlik ve niteliklerine ilişkin çalışmalar (Örn. Okul Yöneticilerinin Okul Yöneticisinin Yeterlik Alanları ile İlgili Görüşleri)
Yönetici yetiştirme-geliştirme	Eğitim ve okul yöneticisi yetiştirme ve geliştirmeye ilişkin çalışmalar (Örn. Okul Yöneticilerinin Yetiştirilmesinde Problem Temelli Öğrenme: Bir Model Önerisi)
Yönetim süreçleri	Yönetim süreçleri ile ilgili olan çalışmalar (planlama, iletişim, finansman, örgütlenme, zaman yönetimi, yetenek yönetimi, denetleme, koordinasyon gibi)
Yöntem	Bilimsel yöntem ile ilgili çalışmalar (Örn. Eğitimde Fenomenolojik Yaklaşım: Sınırlılıkları ve Çözüm Önerileri)
Yükseköğretim	Yükseköğretim ile ilgili çalışmalar (örneğin Eğitim Yönetiminde Profesörlük)
Tanımlanamayan kategori	Herhangi bir kategoriye dâhil edilemeyen çalışmalar (Örn. Öğrencilerin Matematik Dersinde Akıllı Tahta Kullanımına Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi)

Ulusal Eğitim Yönetimi Kongrelerinde sunulan bildirilerin konularına ilişkin bulgular Tablo 9'da yer almaktadır.

Kongrelerde sunulan bildirilerin konusuna göre bir değerlendirme yapıldığında, örgütsel konular (yaklaşık %24), yönetim süreçleri (yaklaşık %18), eğitimsel reform ve politikalar (yaklaşık %11) ile liderlik (yaklaşık %11) araştırmaları ön plana çıkmaktadır. Buna göre alandaki popüler konuları ve güncel uygulamaları konu edinen çalışmaların öne çıktığı görülmektedir.

Tablo 9
Bildiri Konuları

Konu	Kongreler									Toplam	%
	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
Cinsiyet	-	-	0	0	3	-	2	3	0	8	0.92
Eğitim yönetiminin bilgi temelleri	-	-	3	4	6	-	4	2	2	21	2.39
Eğitimsel reform ve politikalar	-	-	4	2	9	-	35	17	33	100	11.42
Kademeler arası geçiş	-	-	0	0	1	-	2	0	0	3	0.35
Karşılaştırmalı eğitim	-	-	0	0	5	-	7	8	5	25	2.86
Liderlik	-	-	2	7	17	-	16	32	24	98	11.19
Mesleki gelişim	-	-	1	2	1	-	0	12	6	22	2.52
Okul-çevre ilişkileri	-	-	0	2	4	-	4	1	1	12	1.37
Ölçek geliştirme-uyarlama	-	-	1	1	3	-	7	6	7	25	2.85
Örgütsel konular	-	-	8	6	22	-	53	39	82	210	23.98
Yönetici yeterlikleri ve nitelikleri	-	-	0	0	18	-	14	12	0	44	5.02
Yönetici yetiştirme-geliştirme	-	-	1	1	7	-	2	4	2	17	1.94
Yönetim süreçleri	-	-	8	19	39	-	32	34	22	154	17.57
Yöntem	-	-	0	1	0	-	0	0	1	2	0.22
Yükseköğretim	-	-	2	3	3	-	12	15	14	49	5.59
Tanımlanmayan kategori	-	-	3	6	21	-	17	22	17	86	9.81
Toplam	-	-	33	54	159	-	207	207	216	876	100

Bildiri Tipi

Bildiri tipi değişkenine ilişkin araştırmacılar tarafından oluşturulan kategoriler ve açıklamalar Tablo 10'da yer almaktadır.

Tablo 10

Bildiri Tipi Değişkenine Ait Kategoriler ve Açıklamaları

Kategori	Açıklama
Nicel araştırma	Bir olguya ilişkin sayısal verilerin toplanarak istatistiki işlemlerle analiz edildiği çalışmalar (Öğretmenlerin pozitif psikolojik sermaye yeterlikleri ile tükenmişlik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi gibi)
Nitel araştırma	Gözlem ve görüşme gibi nitel veri toplamam tekniklerinin kullanıldığı araştırmalar (Sınavla okul müdürü atanmasına ilişkin okul müdürü görüşleri gibi)
Karma yöntem araştırmaları	Tek bir araştırmada veya bir araştırmalar dizisinde hem nitel hem de nicel verilerin toplanmasına, analiz edilmesine ve harmanlanmasına odaklanan (Creswell ve Plano-Clark, 2014) çalışmalar (Öğretmenlikte kariyer basamakları uygulamasına ilişkin öğretmen görüşlerinin metaforlar ve sosyal ağ analizi yöntemiyle incelenmesi gibi)
Kavramsal/Tarama-derleme araştırmaları	Teorik hipotezler geliştiren, bir çalışma alanında derleme yapan, model önerisi içeren çalışmalar (Meta-Liderlik: Sınırları tartışmaya açmak gibi)
Değerlendirme araştırmaları	Bir programın değerlendirme raporu, bir dergideki veya kongredeki yayınların değerlendirmesi, bir programı değerlendirme amacıyla yapılan inceleme, bir kavram ile ilgili yayınların taranarak incelenmesi, eğitim sistemlerinin karşılaştırılması, bir uygulamanın veya durumun değerlendirilmesi gibi konuları içeren çalışmalar (Eğitim yönetimi alanında örgüt kültürü üzerine yapılan çalışmaların kuram, yöntem ve ele alınan değişkenler açısından incelenmesi gibi)
Tarihsel araştırma	Geçmişteki bir kurum, birey veya olayın durumunu incelemek amacıyla yapılan araştırmalar (Türk eğitim sistemini dönüştüren lider: Hasan Ali Yücel gibi)
Düşünce yazısı	İçeriği genel olarak yazarın düşüncelerine dayandığı çalışmalar (Yeniden yapılandırılma problemi üzerine değerlendirme gibi)
Bilinmeyen	Bu kategorilerden herhangi birine yerleştirilemeyen çalışmalar bilinmeyen olarak kodlanmıştır.

Tablo 10'da Eğitim Yönetimi Kongrelerinde yer alan bildirilerin araştırmacılar tarafından oluşturulan kategorilere dağılımı gösterilmektedir.

Tablo 10
Bildiri Tipi

Bildiri Tipi	Kongreler									Toplam	%
	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
Nicel	-	-	11	30	20	-	91	92	105	349	45.38
Nitel	-	-	5	9	7	-	87	82	82	272	35.37
Karma	-	-	1	1	2	-	5	9	6	24	3.12
Kavramsal/Tarama-Derleme	-	-	8	8	8	-	9	10	10	53	6.89
Değerlendirme	-	-	2	3	2	-	8	13	10	38	4.95
Tarihsel	-	-	0	0	0	-	1	1	1	3	0.39
Düşünce yazısı	-	-	3	0	2	-	11	1	0	17	2.21
Bilinmeyen	-	-	3	3	0	-	0	2	5	13	1.69
Toplam	-	-	33	54	41	-	212	210	219	769	100

Bugüne kadar düzenlenen kongrelerde sunulan bildirilerin çoğunluğunun nicel çalışmalar kategorisinde olduğu görülmektedir. Nicel çalışmalar bütün kongrelerde ağırlıklı olarak yer almaktadır. Kongrelerde sunulan bildirilerin toplamda yaklaşık %45'i nicel ve yaklaşık %35'i nitel çalışmalardan oluşmaktadır. Bulgular, alanda nicel araştırma paradigmasının etkisini sürdürdüğünü göstermektedir. Bununla birlikte tarihsel çalışmaların, kongrelerde en az yer alan araştırmalar olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Tekniği

Veri toplama tekniği değişkeni kodlanırken ampirik çalışmalar dikkate alınmıştır. Ayrıca bazı çalışmalarda birden fazla teknikte veri toplanmıştır. Bu durumdaki çalışmalar her veri toplama tekniği grubunda da yer almıştır. Tablo 11'de kongrelerdeki bildirilerin veri toplama tekniğine ilişkin oluşturulan kategoriler gösterilmektedir.

Tablo 11
Bildirilerde Kullanılan Veri Toplama Teknikleri

Veri Toplama Tekniği	Kongreler									Toplam	%
	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
Anket/Ölçek	-	-	13	-	24	-	93	101	104	335	50.84
Görüşme	-	-	2	-	6	-	77	81	67	233	35.36
Gözlem	-	-	0	-	0	-	0	1	0	1	0.15
Odak grup görüşmesi	-	-	2	-	0	-	1	6	4	13	1.98
Doküman analizi	-	-	0	-	0	-	13	26	32	71	10.77
Diğer	-	-	0	-	1	-	0	1	0	2	0.3
Bilinmeyen	-	-	0	-	0	-	3	1	0	4	0.6
Toplam	-	-	17	-	31	-	187	217	207	659	100

Bildirilerin yaklaşık %50'sinde veri toplama aracı olarak anket/ölçek kullanılmıştır. Eğitimde yaygın olarak anket/ölçeklerin kullanıldığı bilgisine paralel olarak, kongrelerde yer alan ampirik çalışmalarda en yaygın olarak

kullanılan veri toplama tekniğinin anket/ölçek olduğu ortaya çıkmıştır. Görüşme yöntemi de kongrelerde sunulan bildirimlerde yaygın olarak kullanılan (yaklaşık %35) bir diğer veri toplama tekniğidir. Verilerde dikkat çeken bir nokta ise bildirimlerde gözlem tekniğinin neredeyse hiç kullanılmamasıdır. Uygulamalı bir alan olan eğitim yönetimi alanında gözlem, etnografi çalışmalarının azlığı, üzerinde durulması gereken önemli bir husus olarak not edilmelidir.

Örneklem/Çalışma Grubu

Örneklem/Çalışma grubu değişkeni kodlanırken ampirik çalışmalar dikkate alınmıştır. Ayrıca bazı çalışmalarda birden fazla grup üzerinde veri toplanmıştır. Bu durumdaki çalışmalar her örneklem/çalışma grubunda da yer almıştır. Buna göre elde edilen veriler Tablo 12'de gösterilmiştir.

Tablo 12

Bildirimlerdeki Örneklem/Çalışma Grubu

Örneklem/Çalışma grubu	Kongreler									Toplam	%
	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
Okul yöneticileri			8		14		62	51	46	181	26.82
Öğretmenler			8		18		79	108	107	320	47.4
Maarif müfettişleri			2		0		4	4	1	11	1.63
Veliler			1		0		5	5	5	16	2.38
Öğrenciler			1		2		21	16	21	61	9.03
Öğretmen adayları			0		2		14	8	11	35	5.18
Öğretim elemanı			0		1		15	15	3	34	5.04
Diğer			1		1		4	6	5	17	2.52
Toplam			21		38		204	213	199	675	100

Tablo 12'ye göre, kongrelerde sunulan bildirimlerde en çok öğretmenler (yaklaşık %47) ve okul yöneticileri (yaklaşık %27) üzerinden veri toplandığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca diğer kategorisi altındaki itfaiyeciler, infaz koruma memurları ve özel güvenlik görevlileri gibi çeşitli özneler üzerinde veri toplayan ve eğitimle ilgisi olmayan bir bildiri de yer almaktadır. Bu tarz alanla ilgisi olmayan çalışmaların kongrede sunulması, akademik etkinlik sürecinin denetimsizliğine göndermede bulunulmasına sebep olabilir. Tabloda dikkat çeken bir diğer nokta da öğretmen adayları üzerinde veri toplayan çalışmaların sayısının maarif müfettişleri gibi örneklem gruplarından veri toplayan çalışmalardan çok olmasıdır.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Eğitim yönetimi alanı tarihi seyri içerisinde kuramsal ve paradigmatik dönüşümler geçirmiş ve aynı zamanda bir çalışma alanı olma yönünde gelişim göstermiştir. Zamanla daha başarılı ve yetkin bir eğitim yönetimi alanı için nelerin gerekli olduğuna ilişkin ortaya atılan görüş ve düşünceler ve yapılan araştırmalar, eğitim yönetiminde egemen olan paradigmalarda değişimi de

beraberinde getirmiştir (Gedikoğlu, 2015). Akademik bir çalışma alanı olarak eğitim yönetimi disiplininin ortaya çıkmasından bu yana, gerek alanın felsefî ve tarihsel temelleri (Callahan, 1962; Culbertson, 1988; Donmoyer 1999; Murphy ve Forsyth, 1999; Oplatka, 2009, 2010) gerekse alanın teorik ve pratik doğasını anlamak için pek çok çalışma yapılmıştır (Boyan, 1981; Heck, 2006; Ribbins, 2006). Alanda bu yönde yapılan çalışmalar, alanın tarihinin doğasına, yöntemlerine, amaçlarına, sınırlarına ve bilgi temeline ilişkin tartışmaların yanı sıra entelektüel mücadeleler ve karışıklıklarla dolu olduğunu göstermektedir (Oplatka, 2010). Alanda yapılan bazı çalışmalarda, alanın tarihi boyunca var olan baskın endişelere ve eğilimlere ilişkin bir bakış elde etmek için alanın bilgi temeli; ders kitapları, müfredat, ders içerikleri, uluslararası konferansların bildiri kitapları, doktora tezleri ve makaleler kullanılarak incelenmiştir (Fitz, 1999; Haller ve Knapp, 1985; Oplatka, 2007, 2008; Swafford, 1990).

Ulusal Eğitim Yönetimi Kongrelerinde sunulan bildirileri ve üretilen bilgiyi çeşitli değişkenler açısından değerlendirmeyi, elde edilen bulgulara ilişkin çıkarımlarda bulunmayı amaçlamayan bu çalışmada; hem genel olarak Eğitim Yönetimi Kongrelerine, hem de kongrelerde sunulan bildirilere ilişkin bulgulara ulaşılmıştır. Kongrelerin temel özelliklerini belirlemeyi amaçlayan değişkenler betimsel nitelik taşımaktadır. Kongreler en fazla Eskişehir Osmangazi Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi tarafından düzenlenmiştir. Eğitim Yönetimi Kongreleri çoğunlukla üniversitelerde ve Mayıs ayında gerçekleşmiştir. Bildirisi sayısı yıllar bazında sürekli olarak artmıştır. Eğitim Yönetimi Kongrelerinin çeşitli üniversiteler tarafından düzenlenmesi ve bildiri sayısının her geçen kongrede artması, bu bilimsel etkinliğin yaygınlaştığının ve söz konusu alanla ilgili “epistemik cemaat” arasında bir karşılık bularak her geçen yıl ağırlığını daha da hissettirdiğinin bir işareti olarak yorumlanabilir. Gelenekselleşen bu bilimsel etkinlik, artık alandaki üyeler tarafından bilinen bir faaliyettir.

Çalışma sonucunda elde edilen veriler, kongrelere katılımın gittikçe artmasına paralel olarak en fazla bildirisi olan araştırmacının bildiri sayısında da artış olduğunu göstermektedir. Araştırmacıların bir kongrede sunabileceği bildiri sayısı konusunda genel bir uzlaşma olmamakla birlikte, bir kişinin çok fazla bildiri ile katılması, bilimsel etkinliğin kalitesini ve değerini düşüren bir durum olarak değerlendirilebilmektedir. Bazı ulusal ve uluslararası kongrelerde hem bir bildiride yer alan araştırmacı sayısında hem de bir kişinin yer aldığı bildiri sayısında sınırlandırmalar bulunmaktadır. Eğitim Yönetimi Kongrelerinde de bu bilimsel etkinliğin saygınlığının ve niteliğinin artırılması amacıyla bu husus ile ilgili olarak bir politika benimsenmelidir.

Ulusal Eğitim Yönetimi Kongrelerinde sunulan bildirilere yönelik bulgular incelendiğinde, bildiri kitaplarında daha çok özet metinlerin yer aldığı görülmektedir. Bildiri kitaplarında yer alan çalışmaların yaklaşık yarısının tamamlanmadığı belirlenmiştir. Hatta kongrelerdeki bildiri sayılarının

artmasına paralel olarak tamamlanma oranı daha da azalmaktadır. Bildiri kitaplarında tamamlanmamış çalışmaların bu kadar fazla yer kaplaması, bu bilimsel faaliyetin değerini düşüren bir unsur olarak değerlendirilebilir ve alanda bilinen bir bilimsel etkinliğe dönüşen kongrelerin saygınlığına zarar verme potansiyeline sahiptir. Bu durum bildiri kabul sürecinde dikkate alınmalı ve tamamlanmamış çalışmalar kabul edilmemelidir.

Kongrelerde yer alan bildiri yazarlarının %34'ü kadındır. Aypay, Çoruk, Yazgan, Kartal, Çağatay, Tunçer ve Emran'ın (2010) eğitim yönetimi alanında yayın yapan dergiler üzerinde yaptığı çalışmadan elde edilen bulgular, en saygın dergilerde de geçerli olmak üzere kadınların yayın sayısının artmakta olduğunu göstermektedir. Eğitim Yönetimi Kongrelerindeki kadın yazarların sayısındaki artışta ise doğrusal bir durum söz konusu değildir. Kadın yazar sayısı süreç içerisinde değişkenlik göstermektedir. Fakat bu değişkenlikte etkili olan nedenlerin var olan bu veriler üzerinden değerlendirilmesi güç görünmektedir.

Kongrelerde bildiriler daha çok iki yazarlıdır. Oplatka'nın (2007, 2008, 2012) konferans bildirilerini konu alan çalışmalarında tek yazarlı bildirilerin yoğunlukta olduğu görülmektedir. Eğitim yönetimi alanında dergiler üzerinde yapılan çalışmalarda en çok tek yazarlı çalışmalar yer almaktadır (Aydın, Erdağ ve Sarier, 2010; Aypay, vd., 2010; Swafford, 1990; Turan, Karadağ, Bektaş ve Yalçın, 2014). Bununla birlikte tek yazarlı makale sayısının azaldığı gözlenmektedir (Aypay, vd., 2010). Fakat Eğitim Bilimleri Kongrelerinde ise farklı bir durum gözlenmektedir. Kongre sürecinin başlarında tek yazarlı bildiriler ağırlıkta iken daha sonra bu durum iki yazarlı bildirilerin sayısının artması ile değişmiştir. Bu sonuç Oplatka'nın (2007, 2008, 2012) konferans bildirilerini konu alan çalışmalarıyla ve diğer dergiler üzerinde yapılan çalışmalarla çelişmektedir. Birden çok yazardan oluşan çalışmaların artması alandaki işbirliği eğilimin arttığı şeklinde yorumlanabilir. Türkiye'de akademiye çok yazarlı yayınlara karşı olumsuz bir tutumun bulunmasına (Turan, vd., 2014) karşın, kongrelerde yer alan bildirilerin yaklaşık % 73'ü çok yazarlı bildirilerden oluşmaktadır. Fakat bu sonucun farklı nedenleri olabilir. Örneğin, araştırmacılar çalışma sayısını fazla göstermek için araştırma sürecinde hiçbir katkısı olmayan kimseleri çalışmalarına ekleyebilmektedir. Bu ve bunun gibi nedenlerin de böyle bir sonuca neden olabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Kongrelerde yer alan bildiriler tematik olarak daha çok örgütsel konular, yönetim süreçleri, eğitimsel reform ve politikalar ve liderlikle ilgilidir. Oplatka (2012) bir konferans verileri üzerinde yaptığı çalışmasında, en çok çalışılan konular arasında politika ve reform, müdürlük ve liderlik gelişimi olduğunu bulmuştur. Liderlik, eğitim yönetimi alanında en çok çalışılan konulardandır (Aydın, vd., 2010; Aypay vd., 2008; Balcı ve Apaydın, 2009; Oplatka, 2007, 2008, 2012; Swafford, 1990; Turan vd., 2014). Eğitim yönetimi Kongrelerinde de liderlik sık çalışılan bir konu olarak belirlenmiştir. Liderlik hem alandaki

dergilerde (Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi gibi) hem de kongrelerde (Ulusal Eğitim Yönetimi Kongresi gibi) en çok çalışılan konular arasında yer almaktadır. Bu durum yurtiçi veya yurt dışında yayımlanma veya düzenlenmeye bağlı olarak değişmemektedir. Liderlik çalışmalarının popülerliği devam etmektedir.

Kongre kitaplarında yer alan bildirilere konu olan araştırmalarda en çok nicel araştırma yöntem ve teknikleri kullanılmıştır. Buna bağlı olarak bildirilerde veri toplama yöntemi olarak da en çok anket/ölçek kullanılmıştır. Daha sonra görüşme tekniği gelmektedir. Balcı ve Apaydın'ın (2009) *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi* üzerinde yaptığı çalışmada, araştırma desenlerinin çoğunlukla tarama türünde nicel araştırmalar olduğu ve örnekleme giren makalelerde veri toplama tekniği olarak sadece anket ve görüşme teknikleri kullanıldığı belirlenmiştir. Oplatka (2008, 2012) BELMAS konferansında sunulan ampirik çalışmalarda en çok görüşme kullanıldığını rapor etmiştir. Bir diğer kullanılan metot ise ankettir. Aypay ve diğerlerinin (2010) araştırmalarında yer alan nitel araştırmaların sayısının artmakta olduğu bulgusuna paralel olarak, Eğitim Yönetimi Kongrelerinde de başlangıcından bugüne nitel araştırma sayısı ve oranı artmıştır. Anket/Ölçek ve görüşme dışındaki veri toplama tekniklerinin çok az kullanılması üzerinde durulması gereken bir konudur. Örneğin gözlem gibi alanda kullanılması olası ve faydalı olabilecek bir veri toplama tekniğinin araştırmalarda neredeyse hiç kullanılmaması, eğitim yönetimi alanı için büyük bir sorun olarak ortada durmaktadır. Bir veri toplama yöntemi olarak gözlemin kullanılabilmesi için araştırmacının uygulamanın içerisinde bulunması, diğer bir deyişle sahada bulunması elzemdir. Fakat alandaki teori ve pratik arasında görülen/hissedilen sorun (Armağan ve Yıldırım, 2015) veri toplama tekniklerine de yansımış gözükmektedir. Daha kolay, kısa sürede veya uygulamanın içinde bulunmayı gerekli kılmayacak yöntemler tercih edilmektedir. Ölçek uyarlama çalışmalarının artması ve bu ölçeklerin farklı örneklem grupları üzerinde tekrar edilmesiyle birlikte araştırmada bir araç olan ölçekler amaç haline gelmiştir. Başka bir anlatımla, araştırmacıları bir konu ile ilgili çalışma yapmaya motive eden unsurlardan biri standart veri toplama araçlarının varlığıdır. Oysa eğitim yönetimi alanında yapılan çalışmalarda gözlem, derinlemesine görüşme ve saha araştırmalarıyla veri toplanması, toplanan verinin niteliğini artırmak suretiyle; araştırmaların değerini artırabilir.

Mevcut araştırmadan elde edilen bulgular Eğitim Yönetimi Kongrelerinde yer alan araştırmaların temel öznelere öğretmenler ve okul yöneticileri olduğunu göstermektedir. Araştırmacılar en çok öğretmenlerden veri toplamaktadır. Bir diğer deyişle, eğitim yönetimi alanındaki araştırmacılar okul yöneticilerinden daha çok öğretmenler üzerinde çalışmaktadır. Oplatka (2012) yaptığı araştırmada, BELMAS konferansında sunulan empirik çalışmaların öznesinin öğretmenler ve okul müdürleri olduğunu bulgulamıştır.

Araştırmacıların, Turan vd. (2014) bulgusuna benzer şekilde, ikincil veri kaynaklarına yöneldikleri söylenebilir. Bu durumu Turan vd. (2014) iki şekilde açıklamaktadır: Birincisi, bu çalışmaların doğrudan alanla ilgili olmamasıdır. İkincisi ise nicel araştırma paradigmasının yaygın olmasının bir sonucu olarak eğitim yöneticisi örnekleminde yeterli sayıya ulaşmanın zor olması nedeniyle öğretmen ve diğer örneklem grupları üzerine yoğunlaşılmasıdır. Bu açıklamalara paralel olarak kongreler üzerinde gerçekleştirilen bu çalışmada dikkat çeken bir nokta, öğretmen adayları üzerinde veri toplayan çalışmaların sayısının maarif müfettişleri gibi örneklem gruplarından veri toplayan çalışmalardan fazla olmasıdır. Bu bulgu, araştırmacıların okul yöneticisi ve öğretmen gibi kaynaklardan veri toplamak yerine çok daha kolay ulaşılabilecek veri kaynaklarına yönelmeleriyle açıklanabilir. Araştırmacıların buldukları ortamdaki dışarı çıkmadan, yorulmadan, zahmetsizce araştırma yapmak istedikleri görülmektedir. Araştırmacılar gezgin olmak yerine ev sahibi olmayı tercih etmektedir. Bu nedenle alanda üretilen bilgilerin pratikteki bir soruna çözüm getirebilme olasılığı oldukça düşüktür. Bu durum, yalnızca Türkiye’de değil, diğer ülkelerde de önemli bir tartışma konusudur.

Dünyada ve Türkiye’de eğitim yönetimi alanında üretilen bilimsel bilginin niteliği öteden beri tartışılan konuların başında gelmektedir. Eğitim yönetiminin yarım asırlık tarihi incelendiğinde, üretilen bilginin belli konu başlıklarına yoğunlaştığı, gündelik ve popüler temalar tartışılmaya açılıp incelenirken alanın ontolojik, epistemolojik ve metodolojik sorunları hep göz ardı edilmektedir. Bu durum diğer sosyal alanlarda olduğu gibi eğitim yönetimi de söz konusu olmuş ve alanın kurumsallaşması, alanda üretilen bilginin niteliğinin artırılması, teori ve uygulama arasındaki kopukluğun giderilmesi gibi hususlarda bir çıkmaz, bir arayış ve alan sınırlarının karmaşıklaşması sonucunu doğurmuştur. Eğitim yönetimi üretilen bilimsel bilgiye ilişkin sorunlar, daha çok batılı ülkelerde, yapılandırılmış dernekler, toplantılar ve uygulamaya ilişkin sorunların ele alındığı çalıştaylarla giderilmeye çalışılmıştır. Türkiye’de eğitim yönetimi alanında üretilen bilimsel bilgi batılı ülkelere geri olmamakla birlikte üretilen bilginin niteliği, pratikteki sorunları çözebilirliği, eğitimde politika uygulayıcılara yol gösterebilirliği sorun teşkil etmeye devam etmektedir. Bu çalışmanın amacı, bu ve benzeri sorunları tartışmak olmamakla birlikte eğitim yönetimi alanında üretilen bilginin en önemli platformlarından biri olan Ulusal Eğitim Yönetimi Kongresinde sunulan bildirimlerin nicelik ve niteliği hakkında bir inceleme ve bir ön tartışma başlatmaktır. Diğer yandan, Türkiye’de eğitim yönetimi alanında üretilen bilgi ve söz konusu bu kongrede sunulan bildirimler ana hatlarıyla incelendiğinde, sadece içerik ve nitelik bakımında değil, aynı zamanda üretilen bilginin etkisi, niteliği ve Türkiye’de uygulamacıların karşılaştığı sorunlara çözüm üretebilirliği açısından tartışmalıdır. Ayrıca alanda üretilen bilginin özgün, millî ve Türkiye’nin eğitimsel sorunlarına çözüm üretme kaygısı yerine akademik yükselme, sosyalleşme ve epistemik bir cemaate üye olma kaygısı taşıdığı açıkça

görülmektedir. Bununla birlikte 2000’li yılların başında başlayan örgütlenme ve bu örgütlenme sonucu daha yapılandırılmış kongrelerle alanda üretilen bilginin niteliğini ve bağlamlığını arttırmaya dönük iyi niyetli çabalardan söz edilebilir. Bununla birlikte geçen on beş yıl içinde, bir arpa boyu yol alındığı; bildiri sayısında doğal bir artış görülmekle birlikte söz konusu bu artışın özgün, bağlamsal olmaktan ziyade batı ülkelerinde üretilen bilginin distribütörlüğünü yaptığımız izlenimini vermektedir. Alandaki iyi niyetli çabaların daha yapılandırılmış, Türkiye bağlamına uygun özgün araştırma, teori geliştirme, model ve politika üretmeye katkı verecek yeni yapı ve davranışlara yönelik olması gerektiği aşikârdır.

Diğer taraftan son on beş yılda yapılan kongreler incelendiğinde katılımcıların büyük oranda araştırma görevlileri ve yardımcı doçentler olduğu görülmektedir. Kurultaylarda, alandaki doçent ve profesör sayısının azlığı; üretilen bilginin denetimi, müzakere edilmesi ve sunulan bildirilerin niteliğini ciddi şekilde düşürmekte veya zayıflatmaktadır. Bundan sonraki kongre ve benzer çalışmaların, araştırılacak konuların tespiti, yönlendirilmesi ve tartışılması hususunda alanda çalışanların kendilerini sorgulamaları, gözden geçirmeleri alanın geleceği açısından hayati bir önem taşımaktadır. Diğer taraftan araştırma görevlileri ve yardımcı doçentler de sadece sosyalleşme ve akademik yükselme kaygısıyla yaptıkları sunum ve bildirilerin eğitimde pratik sorunlara ne kadar çözüm üretebildiğini, çalışmalarının ontolojik, epistemolojik ve metod yönlerinden sağlamlığını sorgulamalıdır. Sadece Türkiye’de değil gelişmiş ülkelerde de alan ürettiği bilgi bakımında tekrara düşmektedir. Bu tekrara düşüş alandaki çalışanların saygınlığını zayıflatmakta; bindiğimiz dalın kendi elimizle kesilmesi anlamına gelmektedir. Krizden çıkış batıdan üretilen bilimsel bilginin distribütörlüğü değil, kendini içinde bulduğumuz alanın, Türkiye’nin temel eğitimsel sorunlarına çözüm üretebilme kapasitemizle ilgili olduğu tartışmaya açılmalıdır.

Yapılandırılmış Öz/Structured Abstract

Knowledge Production in Educational Administration: An Evaluation on the Role and Adventure of Congresses on Educational Administration in Turkey

Selahattin Turan¹, Fatih Bektaş², Mikail Yalçın³, Yasir Armağan⁴

Introduction. Educational administration has a great role in terms of related scientific process and activities towards building the foundation of knowledge in the field of administration. There are some phenomenon which occur in the field of educational administration within last fifteen years and bring important contributions to the structure of historical transformation, ontological, epistemological and methodological tendencies and knowledge base of the field. In addition, the quality of knowledge produced in the field of educational administration in Turkey and the world has been discussed. It is obvious that to discuss the scientific knowledge produced in this field; in terms of knowledge production platforms, tools and the quality of academicians.

Academic congresses and conferences indicate the presence of this field and they also show the presence of a field where the field members show, discuss and re-define special interest (Oplatka, 2007, 2008, 2012). Academic congresses offer a platform to determine/discuss the development, formation depth and boundaries of intellectual quality of the field together with the current, theoretical subjects, papers and the restructure and definition of knowledge base in the field of educational administration. On the other hand, scientific congresses and conferences have an important role in creating socialization between people working on a certain discipline. Such academic activities are not only knowledge production tool in a field, but also among the social activities through which members of an 'epistemic community' can experience the sense of belongingness (Gunter, 2002). The oldest and rooted scientific activity which offers this platform in the field of educational administration in Turkey and play role in academic organization is *The National Congresses on Educational Administration* in Turkey.

Purpose. This study aims to evaluate the papers presented and the knowledge produced at the *National Congresses on Educational Administration*

¹Prof. Dr., Eskişehir Osmangazi University, Eskişehir-Turkey, sturan@ogu.edu.tr, ²Assist. Prof. Dr., Eskişehir Osmangazi University, Eskişehir-Turkey, fbektas@ogu.edu.tr, ³Resc. Assist. PhD., Eskişehir Osmangazi University, Eskişehir-Turkey, myalcin@ogu.edu.tr, ⁴Resc. Assist., Eskişehir Osmangazi University, Eskişehir-Turkey, yasirarmagan@gmail.com

in terms of different variables and make interferences about the obtained findings.

Method. *Qualitative* research method and techniques were used in the design of the study and *case study* model was preferred in accordance with the aim of the study. Data were obtained from the proceedings including the papers presented at the *Congresses on Educational Administration* through the method of *document analysis*. The document analysis is a systematical data collection technique developed to investigate and evaluate both printed and electronic materials. Of proceedings being the data source of the study, some were obtained in print and some were obtained from electronic environment. No document was reached about the papers presented at 1st, 2nd and 6th congresses. Proceedings of 4th and 5th congresses were printed in full text and those of 3th, 7th, 8th and 9th congresses were printed as abstract text.

Qualitative content analysis was used to analyze the data obtained from the study and in line with the content analysis; related codes and categories were made. Coding was made on two themes being *congresses and papers*. The encoded variables about the congresses are the university that organizes the congress and the place of the university, congress dates, number of papers and the paper number of the person who participates with the highest number of studies. The encoded variables in *paper* are the gender of authors, number of authors, form of the studies in proceedings (full text – abstract text), status of completion, subject of paper, type of paper, data collection technique and participants of the research.

Being one of the encoded variables in the research, the variable of the *subject of paper* is based on common themes in the field of education management. These themes were made based on the studies (e.g. Oplatka, 2007, 2008, 2012; Swafford, 1990) and context analysis was made. The encoded papers were firstly placed in these categories and new categories were created when there was no suitable category. After the encoding process, the codes which may cause inconsistency were reviewed following an assessment made within and between categories for the variables in the research. As the data were obtained from the proceedings, it should be kept in mind that there might be some differences between the abstracts given in the proceedings and the papers presented in the congress. Therefore, the codes are limited with the texts given in the proceedings. The categories created for the subject of paper and type of paper are open to the potential effects of the authors. The categories made for these variables are not completely exclusionist. In order to reduce this restriction, categories made by the authors were defined and the sample studies of the categories took place in the study.

Findings. Variables related to the congress theme aims to determine the fundamental characteristics of congresses and bear a descriptive quality. These variables are *university that organizes the congress and the place of the university*,

congress dates, number of papers and the paper number of the person who participates with the highest number of studies. The findings show that the congress distributes to different universities and cities in time and all other congresses except for one are organized in April/May. The number of papers at congresses increased every year. While there were 33 papers at third congress, there were 219 papers at the ninth congress. At third and fourth congresses where the number of papers was low, there were two papers; afterwards this figure increased to nine. This increase shows that there is no academic preliminary assessment and configuration yet in terms of prestige and audit of a scientific activity.

The findings that show the characteristics of the papers in the theme of *papers* reveal that most of the participants (2/3) in the congresses are males. There is no linear increase in the number of female researchers by years, yet it differs by congresses. Single-author papers were more found at first congresses and there was an increase in the number of double-author papers at following congresses. Analyzing all the papers by the number of authors, it can be observed that papers are distinctly double-author papers (44%). This case is followed by single author (27%) and triple-author (21%) papers. Proceedings are generally published in abstract texts and approximately half of the studies taking place in the proceedings (51%) are uncompleted. In the papers presented at the congresses; prominent subjects were as follows; organizational studies (24%), managerial processes (18%), educational reform and policies (11%) and leadership (11%).

Quantitative studies comprise the majority of the papers presented at the congresses and they predominantly take place at all congresses. Of all the presented papers, approximately 45% are quantitative and 35% are qualitative studies. The least given studies at the congresses are historical ones. In approximately 50% of the papers, survey/scale was used as data collection tool. Interview technique is another commonly used data collection technique (35%) in the papers presented at the congresses. It was found that data are collected mostly from teachers (47%) and school administrators (27%). Another point is the fact that the studies which collect data from pre-service teachers are more than those which collect data from sampling groups such as education inspectors.

Conclusions/Discussions and Implications. The National Congresses on Educational Administration is organized by a different university every year and the number of papers increases each congress. This case can be interpreted as an indicator of the fact that this scientific activity became popular and its weight can be felt more every year as it found an equivalent with "epistemic group" about the related field. This scientific activity which is traditional now is a well-known activity for the members of the field.

According to the findings, it can be seen that abstract texts mostly take place in the proceedings and approximately half of these studies are not completed. In parallel with the increase in the number of findings, the completion rate decreases. The high number of uncompleted studies in the proceedings can be evaluated as a factor to reduce the value of this activity and it has a potential to damage the prestige of congress that turn into a well-known scientific activity. This case should be taken into consideration during acceptance process and uncompleted studies should not be accepted.

Of all paper authors, 34% are females. The findings obtained by Aypay, Çoruk, Yazgan, Kartal, Çağatay, Tunçer and Emran (2010) through their studies conducted on journals show that the number of publications made by women including the most prominent journals is increasing. There is no linear increase in the number of female authors at the Congresses on Educational Administration and it can differ during the process. However, it is hard to evaluate the reasons of this change through the existing data.

At the congresses, papers are mostly double-author papers. In the studies conducted by Oplatka (2007, 2008, 2012), it can be seen that single-author papers are in majority. In the studies conducted on the journals within the field of educational administration, single-author papers are in majority as well (Aydın, Erdağ and Sarier, 2010; Aypay, et al., 2010; Swafford, 1990; Turan, Karadağ, Bektaş and Yalçın, 2014). However, a decrease can be seen in the number of single-author articles (Aypay, et al., 2010) yet there is a different case at the Congresses on Education Sciences. This result conflicts with the studies about the conference papers conducted by Oplatka (2007, 2008, 2012) and other studies conducted on other journals. It can be interpreted as the increase in the studies conducted by multi-authors has increased the tendency towards cooperation in the field.

The papers presented at the congresses are mostly about organizational studies, managerial processes, educational reform and policies and leadership. In the study of Oplatka (2012), it was found that the mostly studies subjects are policy and reform, directorship and leadership development. Leadership is among the mostly studied subjects in educational administration field (Aydın, et al., 2010; Aypay et al., 2008; Balcı and Apaydın, 2009; Oplatka, 2007, 2008, 2012; Swafford, 1990; Turan et al., 2014). At the Congresses on Educational Administration, leadership was determined as the frequently studies subject.

Mostly quantitative research methods and techniques were preferred in the research for the papers and mostly survey/scale was used as a data collection method which is followed by interview technique. In the study conducted by Balcı and Apaydın (2009), it was found that research designs were mostly review-type quantitative research and only survey and interview techniques were used as data collection technique in the sampling articles. Oplatka (2008, 2012) reported that mostly interview method is used in the empirical studies

presented at BELMAS conference. The low usage of data collection techniques except for survey/scale and interview is a remarkable topic. For example, the lack of a data collection technique that can be useful in the field such as observation in studies is a big problem for the field of educational administration. In order to use observation as a data collection tool, it is necessary for the researcher to take place in the activity; in other words, to take place in the field. However, the gap between researcher-practitioner in the field (Armağan, 2012) can be seen to reflect on data collection techniques.

The obtained findings show that the fundamental subjects of the research at the Congresses on Educational Administration were teachers and school administrators. In a research conducted by Oplatka (2012), subject of the empirical studies presented at the BELMAS conference was teachers and school administrators. The researchers have headed for mostly secondary data sources in parallel with the finding of Turan et al. (2014).

Kaynaklar/References

- Armağan, Y. ve Yıldırım, N. (2015). Okul yönetiminde araştırma-uygulama sorunu: Okul müdürleri ve eğitim araştırmaları. *Eğitimde Politika Analizi*, 4(1), 33-60.
- Aydın, A., Erdağ, C., & Sarier, Y. (2010). A comparison of articles published in the field of educational administration in terms of topics, methodologies and results. *Eurasian Journal of Educational Research*, 39, 37-58.
- Aypay, A., Çoruk, A., Yazgan, D., Kartal, O., Çağatay, M., Tunçer, B., & Emran, B. (2010). The status of research in educational administration: An analysis of educational administration journals, 1999-2007. *Eurasian Journal of Educational Research*, 39, 59-77.
- Balcı, A. (2008). Türkiye’de eğitim yönetiminin bilimleşme düzeyi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 14(2), 181-209.
- Balcı, A. ve Apaydın, Ç. (2009). Türkiye’de eğitim yönetimi araştırmalarının durumu: Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi dergisi örneği. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 15(59), 325-343.
- Bowen, G. A. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27-40.
- Bursalıoğlu, Z. (2010). *Eğitim yönetiminde teori ve uygulama*. Ankara: Pegem Akademi.
- Callahan, R.E. (1962). *Education and the Cult of Efficiency: A study of the social forces that have shaped the administration of the public schools*. Chicago: University of Chicago Press.
- Celep, C. (2009). *Türkiye’de eğitim yönetimi bilimsel toplantıları: Tarihsel gelişim, kararlar, belgeler, yazışmalar*. Kocaeli.
- Creswell, J. W. (1998). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five traditions*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Creswell, J. W. (2007). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Creswell, J. W., & Plano-Clark, V. L. (2014). *Designing and conducting mixed methods research*. (M. S. Corlu, Trans). In Y. Dede, & S. B. Demir (Eds.). Ankara: Anı.
- Culbertson, J. A. (1988). A century’s quest for a knowledge base. In Boyan, N.J. (Ed.), *Handbook of research on educational administration* (pp. 3-26). New York, NY: Longman.
- Donmoyer, R. (1999). The continuing quest for a knowledge base: 1976-1998. In J. Murphy & K. Seashore Louis (Eds.) *Handbook of research on educational administration* (pp. 25-43). San Francisco: Jossey-Bass.
- Fitz, J. (1999). Reflections on the field of educational management studies. *Educational Management and Administration*, 27(3), 313-321.
- Gedikoğlu, T. (2015). *Liderlik ve okul yönetimi*. Ankara: Anı.
- Greenfield T. B. (1994). *Greenfield on educational administration*. London: Routledge.
- Gunter, H. M. (2002). Purposes and positions in the field of educational management. *Educational Management and Administration*, 30(1), 7-26.
- Haller, E. J., & Knapp, T. R. (1985). Problems and methodology in educational administration: Introduction. *Educational Administration Quarterly*, 21(3), 157-68.
- Kaya, Y. K. (1999). *Eğitim yönetimi: Kuram ve Türkiye’deki uygulama*. Ankara: Bilim.

- Littrell, J., & Foster, W. (1995). The myth of a knowledge base in administration. In R. Donmoyer, M. Imber, & J. Scheurich (Eds.), *The knowledge base in educational administration: Multiple perspectives* (pp. 32-46). Albany: State University of New York Press.
- Mayring, P. (2011). *Nitel sosyal araştırmaya giriş*. Ankara: Bilgesu.
- Murphy, J. (1995). The knowledge base in school administration: Historical footings and emerging trends. In R. Donmoyer, M. Imber & J. J. Scheurich (Eds.), *The knowledge base in educational administration: Multiple perspectives* (s. 61-73), New York: State University of New York Press.
- Murphy, J., & Forsyth, P.B. (Eds) (1999). *Educational administration: A decade of reform*. Newbury Park, CA: Corwin Press.
- Oplatka, I. (2007). The scholarship of educational management: Reflections from the 2006 CCEAM conference. *International Studies in Educational Administration*, 35(1), 92-104.
- Oplatka, I. (2008). The field of educational management: Some intellectual insights from the 2007 BELMAS Conference. *Management in Education*, 22(3), 4-10.
- Oplatka, I. (2009). The field of educational administration: A historical overview of scholarly attempts to recognize epistemological identities, meanings and boundaries from the 1960s onwards. *Journal of Educational Administration*, 47(1), 8-35.
- Oplatka, I. (2010). *The legacy of educational administration: A historical analysis of an academic field*. Frankfurt: Peter Lang.
- Oplatka, I. (2012). The 2011 BELMAS Conference: New topics, diverse ideas, much more international than before. *Management in Education*, 26(1), 21-27.
- Örücü, D. ve Şimşek, H. (2011). Akademisyenlerin gözünden Türkiye’de eğitim yönetiminin akademik durumu: Nitel bir analiz. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 17(2), 167-197.
- Stake, R. E. (1995). *The art of case study research*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Swafford, G. L. (1990). Window or mirror? A content analysis of the first 25 years of the journal of educational administration. *Journal of Educational Administration*, 28(1), 5-23.
- Şişman, M., ve Turan, S. (2004). Eğitim yönetiminin gelişimi. İçinde Y. Özden (Ed.), *Eğitim ve okul yöneticiliği el kitabı* (ss. 99-146). Ankara: Pegem A.
- Şişman, M. (2015, 9 Mayıs). *Kişisel görüşme*.
- Turan, S. (2004). Modernite ve postmodernite arasında bir insan bilimi olarak eğitim yönetimi. *Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(1), 1-8.
- Turan, S., Karadağ, E., Bektaş, F. ve Yalçın, M. (2014). Türkiye’de eğitim yönetiminde bilgi üretimi: Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi dergisi 2003-2013 yayınlarının incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 20(1), 93-119.
- Willower, D. J., & Forsyth, P. B. (1999). A brief history of scholarship on educational administration. In J. Murphy & K. S. Louis (Eds.), *Handbook of research on educational administration: A project of the American Educational Research Association* (2nd ed.). San Francisco: Jossey-Bass.
- Yin, R. K. (2003). *Case study research: Design and methods*. Thousand Oaks, CA: Sage.

* Bu çalışma 07-09 Mayıs 2015 tarihleri arasında Gaziantep Üniversitesi ve EYED-DER tarafından düzenlenen “10. Ulusal Eğitim Yönetimi Kongresi”nde sunulan bildirinin genişletilmiş halidir.